DATOS IDENTIFICATIVOS				
Literatura infantil e xuvenil				
Materia	Literatura infantil e xuvenil			
Código	P02G120V01910			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Agrelo Costas, María Eulalia			
Profesorado	Agrelo Costas, María Eulalia			
Correo-e	magrelo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia proporcionaralle ao futuro docente formación literaria, técnicas e recursos para que as nenas e os nenos de Educación Primaria valoren e gocen a literatura. Ademais presta especial atención ao desenvolvemento da creatividade lingüística e literaria.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C3	Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e identificar disfunciones
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
C22	Relacionar a educación co medio, e cooperar coas familias e a comunidade
C44	Adquirir formación literaria e coñecer a literatura infantil
C45	Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura
C48	Fomentar a lectura e animar a escribir
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D18	Creatividade
D20	Coñecemento doutras culturas e costumes

Resultados previstos na materia				
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer o currículo escolar da lingua e a literatura na Educación Primaria.	A1 A2 A3 A4 A5		C1 C3 C7 C44 C45	D2
Adquirir formación literaria e lingüística e comprender os principios que contribúen á formación persoal e social desde a literatura.	A1 A2 A3 A4 A5	B3	C1 C44	D1 D3
Coñecimento dos usos expresivos da linguaxe como fundamento para a comprensión da literatura, e valoración do texto literario como medio de comunicación.	A1 A2 A3 A4 A5		C1 C44 C45 C48	D1 D3
Coñecer o proceso de adquisición e desenvolvemento da competencia literaria en lectores iniciais e en lectores formados.	A1 A2 A3 A4 A5		C1 C3 C7 C44 C45 C48	D1 D3
Coñecer os principais autores, obras e persoaxes da literatura infantil e juvenil, además da tradición e o folclore.	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B3	C7 C44 C45 C48	D1 D2 D3 D12 D18
Saber desenvolver estratexias didácticas para que a iniciación literaria sexa fonte de pracer e de enriquecimento persoal.	A1 A2 A3 A4 A5		C44 C45 C48	D1 D2 D3 D18
Coñecer métodos para incentivar a lectura estética e a lectura comprensiva. Saber aplicar estratexias didácticas para a comprensión e interpretación das obras literarias.	A1 A2 A3 A4 A5	B4	C7 C44 C45 C48	D1 D2 D3 D18
Saber seleccionar textos adecuados para elaborar propostas didácticas orientadas á formación literaria en cada un dos tres ciclos de Educación Primaria.	A1 A2 A3 A4 A5	B2 B4	C7 C44 C45 C48	D1 D2 D3 D18
Valorar o texto literario como fonte de coñecimento de outros mundos, tempos, linguas e culturas.	A1 A2 A3 A4 A5	B3	C22 C45 C48	D1 D2 D3 D12 D20
Fomentar a creatividade lingüística e literaria.	A1 A2 A3 A4 A5	B3	C48	D3 D18

Contidos	
Tema	
1. Introdución á literatura infantil e xuvenil	Ensino e aprendizaxe da literatura de tradición oral e o folclore. Clásicos da literatura infantil e xuvenil. Tendencias, autores e obras principais da literatura infantil e xuvenil actual.

2. A educación literaria	Lingua, literatura e cultura. Tipoloxías e xéneros literarios. A competencia literaria. A literatura infantil e xuvenil na formación do lector literario. Tratamento didáctico da literatura en Educación Primaria. Obxectivos. Metodoloxía. Selección de textos para valorar e gozar coa literatura. Desenvolvemento de experiencias educativas e de materiais didácticos no eido literario.
3. Os talleres de creación literaria	Produción de textos. Técnicas e estratexias para fomentar a creatividade lingüística e literaria do alumnado. Propostas didácticas. Actividades de creación na aula.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	9	0	9
Presentación	9	20	29
Cartafol/dossier	4	12	16
Seminario	11.5	26	37.5
Obradoiro	6	15	21
Eventos científicos	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1
Proxecto	9	24.5	33.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Esta sesión servirá para presentarlle a materia ao alumnado.
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora dos contidos teóricos da materia, así como achega de obras literarias, materiais, estratexias, recursos, experiencias, fontes etc. Buscarase un diálogo permanente co alumnado, que asumirá unha participación activa e reflexiva.
Presentación	Elaboración e presentación dos resultados das actividades propostas (mapas conceptuais, infografías, píldoras educativas, recursos...), a partir de diferentes cuestións abordadas na materia.
Cartafol/dossier	Recompilación de textos e outros materiais de síntese, análise, crítica, creación... asociados ás aulas teóricas e prácticas.
Seminario	A partir da selección de textos literarios, procederase á súa reescritura para, posteriormente, seren dramatizados mediante o emprego de diversas estratexias e recursos.
Obradoiro	Realización de actividades orientadas á adquisición de coñecementos e habilidades ao redor de prácticas que motiven a formación dun lector competente e o hábito lector (seleccións lectoras, lecturas dialóxicas, a escrita creativa...).
Eventos científicos	Asistencia a eventos que permitan coñecer con maior profundidade os axentes que conforman o sistema literario infantil e xuvenil.

Atención personalizada

Metodoloxías	**Descrición**
Lección maxistral	O alumnado contará coa atención personalizada da docente para a resolución de dúbidas, achega de materiais, indicacións de referencias, propostas de mellora etc.
Presentación	O alumnado contará coa atención personalizada da docente para a resolución de dúbidas, achega de materiais, indicacións de referencias, propostas de mellora etc.
Seminario	O alumnado contará coa atención personalizada da docente para a resolución de dúbidas, achega de materiais, indicacións de referencias, propostas de mellora etc.
Cartafol/dossier	O alumnado contará coa atención personalizada da docente para a resolución de dúbidas, achega de materiais, indicacións de referencias, propostas de mellora etc.
Obradoiro	O alumnado contará coa atención personalizada da docente para a resolución de dúbidas, achega de materiais, indicacións de referencias, propostas de mellora etc.
Probas	**Descrición**
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumnado contará coa atención personalizada da docente para a resolución de todas as dúbidas ao redor do exame.
Proxecto	O alumnado contará coa atención personalizada da docente para a resolución de dúbidas, achega de materiais, indicacións de referencias, propostas de mellora etc.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Presentación	Elaboración e presentación dos resultados das actividades propostas (mapas conceptuais, infografías, píldoras educativas, recursos...), a partir de diferentes cuestións abordadas na materia. Entre outros aspectos, valorarase o rigor, a exposición e a creatividade.	10	A1 B2 C1 D1 A2 B3 C3 D2 A3 B4 C7 D3 A4 C44 D12 A5 C45 D18 C48 D20
Cartafol/dossier	Recompilación de textos e outros materiais de síntese, análise, crítica, creación... asociados ás aulas teóricas e prácticas. Entre outros aspectos, valorarase o rigor, a exposición e a creatividade.	10	A1 B2 C1 D1 A2 B3 C3 D2 A3 B4 C7 D3 A4 C44 D12 A5 C45 D18 C48 D20
Seminario	A partir da selección de lecturas literarias, realizarase unha reescritura textual, que ha de ser dramatizada. Para a súa valoración seguirase unha guía detallada, con dimensións que abordan a parte textual, de representación, relación con outras expresións e traballo grupal.	20	A1 B2 C1 D1 A2 B3 C3 D2 A3 B4 C7 D3 A4 C44 D12 A5 C45 D18 C48 D20
Obradoiro	Realización de actividades orientadas á adquisición de coñecementos e habilidades ao redor de prácticas que motiven a formación dun lector competente e o hábito lector (seleccións lectoras, lecturas dialóxicas, a escrita creativa...). Para a súa avaliación empregaranse rúbricas específicas.	10	A1 B2 C1 D1 A2 B3 C3 D2 A3 B4 C7 D3 A4 C22 D12 A5 C44 D18 C45 D20 C48
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas sobre contidos da materia.	20	A1 C1 D1 A2 C3 D2 A3 C7 D3 A4 C44 D12 A5 C45 D20 C48
Proxecto	Deseño e dotación dunha biblioteca de aula para a Educación Primaria, que contribúa aos procesos de ensino-aprendizaxe, especialmente, aqueles vinculados coa lectura. Para a súa valoración empregarase unha rúbrica específica.	30	A1 B2 C1 D1 A2 B3 C3 D2 A3 B4 C7 D3 A4 C22 D12 A5 C44 D18 C45 D20 C48

Outros comentarios sobre a Avaliación

Alumnado que opte pola metodoloxía de avaliación continua (80% de asistencia):

Para superar a materia será requisito imprescindible aprobar cada un dos traballos que se indiquen, o proxecto de biblioteca de aula e o exame.

Tamén se terá en conta a participación en eventos científicos (Congresos, Seminarios, Xornadas...).

De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán de novo avaliadas na convocatoria de xullo.

Alumnado que opte pola metodoloxía de avaliación global:

Será avaliado mediante as mesmas probas e traballos expostos para o alumando presencial. Para a súa realización contará con documentos-guía no Moovi e as correspondentes adaptacións.

Comunicaralle á persoa docente a súa decisión de aterse á metodoloxía de avaliación global nas primeiras seis semanas de inicio do cuadrimestre para marcar un plan de traballo.

As datas oficiais dos exames pódense consultar na páxina web da facultade (http://fcced.uvigo.es/gl/docencia/exames).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BALLESTER ROCA, J, **La formación lectora y literaria**, Graó, 2015

CERRILLO, P., **Literatura infantil y juvenil y educación literaria**, Cincel, 2007
COLOMER, T. et al., **Narrativas literarias en educación infnatil y primaria**, Síntesis, 2018
GARCÍA PADRINO, J., **Historia crítica de la literatura infantil y juvenil en la España actual**, Marcial Pons, 2018
MUNITA, F., **Yo mediador(a)**, Octaedro Editorial, 2021
ROIG RECHOU, B.-A. (coord.), **Historia da Literatura Infantil e Xuvenil galega**, Edicións Xerais de Galicia, 2015

Bibliografía Complementaria

BUTIÑÁ, J. e outros, **Guía de teatro infantil y juvenil**, AEALIJ, 2002
CERRILLO, P., **¿Dónde está el niño que yo fui?**, Akal, 2004
CERRILLO, P. e GARCÍA PADRINO, J. (coords.), **Presente y futuro de la literatura infantil**, Universidad de Castilla-La Mancha, 2000
CORDOVA, A., **Renovar el asombro**, Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha, 2019
CERRILLO, P. e SÁNCHEZ ORTIZ,C., **La palabra en la memoria (Estudios de Literatura popular infantil)**, Universidad de Castilla-La Mancha, 2008
GARCÍA TEIJEIRO, A., **A poesía necesaria. Lectura e creación poética dentro da aula**, Galaxia, 2009
GONZÁLEZ BOULLOSA, P., **Cando o rei por aquí pasou. Libro do folclore infantil galego**, Edicións Xerais de Galicia, 1997
LLUCH, G., **Analizar relato #LIJ**, Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha, 2021
ORTIZ BALLESTEROS, A. M. e GÓMEZ RUBIO, G. (coords.), **Contornos de la poesía infantil y juvenil actual**, Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha, 2021
RODARI, G., **Gramática da fantasía**, Kalandraka, 2004
ROIG RECHOU,B.-A., **A literatura infantil e xuvenil galega no século XXI. Seis chaves para entendela mellor**, Asociación de Amigos del Libro Infantil y Juvenil/, 2008
ROIG RECHOU,B.-A., P. LUCAS DOMÍNGUEZ e I. SOTO LÓPEZ (coords), **Teatro infantil. Do texto á representación**, Xerais/LIJMI/Fundación Caixagalicia, 2007
ROIG RECHOU,B.-A., I. SOTO LÓPEZ e M. NEIRA RODRÍGUEZ (coords), **A poesía infantil no século XXI (2000-2008)**, Xerais/LIJMI/Fundación Caixagalicia, 2008
ROIG RECHOU, B.-A., I. SOTO LÓPEZ e M. NEIRA RODRÍGUEZ (coords.), **O álbum na Literatura Infantil e Xuvenil (2000-2010)**, Xerais/LIJMI/Fundación Caixagalicia, 2011
RUIZ CAMPOS, A., **Literatura infantil: Introducción a su teoría y práctica**, Guadalmena, 2000

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Didáctica da lingua e literatura: Español/O05G120V01506
Didáctica da lingua e literatura: Galego/O05G120V01501

Outros comentarios

Recoméndase asistencia continua ás sesións de teoría e prácticas. A asistencia considérase fundamental para o seguimento da materia por parte do alumnado e para a avaliación por parte da profesora do grao de desenvolvemento das capacidades instrumentais e procedementais.